

ענין הספורט

כן הם הצליחו, הבחורים והבחורות שלנו ברומא. בצדק שיבחו אותם עתרי ניישאל.

הם הצליחו יפה כשהצטלמו מתחת לשער של סיטוס.

הם הצליחו לעורר הד עמוק בקרב יהודי רומא, כשנפגשו עם במסיבות ובכתים.

הם הצליחו להביא שמחה ליהודי המקום, כאשר התפללו בבית הכנסת של הבירה הי איטלקית.

הם הצליחו לעשות רושם נחמד כאשר צעדו בטכס התגיגי מאחורי דגל ישראל, בסתיחת האולימפיאדה.

זוהי, בערך, הכל.

★ ★ ★

אנא, אל נהיה צנועים. דברי ההתחסות נשמעים יפה, אולם אין הם משמיעים כל מטר חוביבית.

יפה לומר: אין הולכים לאולימפיאדה כדי לנצח. הניצחון אינו חשוב כלל. חשובה רק הרוח הספורטאית.

אולי זה היה פעם נכון (אם כי אני מפקפק בכך). **אולי ביוון הי עתיקה. אולי באירופה, לפני דור. אין זה נכון כיום.**

האמריקאים יצאו לאולימפיאדה כדי לנצח, לנצח ולנצח — כדי להרים את קרן דרך החיים המערבית ולהוכיח כי באווירה החופשית של הדמוקרטיה הקאפיטליסטית משגשג הספורט.

הרוסים באו לאולימפיאדה כדי לזכות ולזכות. הרוח הספורטאית עניינה אותם כקליפת השום. הם רצו להוכיח כי רק אם הקומוניזם יאר, ישגב אדם.

מדינות קטנות, כמו פורמוזה, השתתפו באולימפיאדה כדי להשיג ניצחונות מזהירים שיהודו בעולם, יזכירו לאנושות כי הן עדיין קיימות.

האולימפיאדה היא, בימינו, זירה של תעמולה פוליטית. כאשר תקום בעולם ממשלת כדור-הארץ, יתכן שהרבר ישתנה. יתכן שיקומו לי תחייה ערכים ספורטאיים טהורים. אך לפי שעה, הספורטאי היוצא לאולימפיאדה משמש כתועמלן, נר שא דגל מדינתו. תפקידו לנצח. תפקידו להשיג כותרות בעתונים של מאה ארצות.

הבארון פיאר דה'קוברסן, שיוזם את חיי דוש האולימפיאדות ב-1896 אחרי הפסקה של 1502 שנה, התפקד בקברו כשישמע דברים אלה. לא לחינם קבע כי לא יערך שום סיכום רשמי של הישגי הארצות, מן אחר שכל מנצח מייצג רק את עצמו, ולא את ארצו.

הוא לא תאר לעצמו כי בשבועה האולימפית: "... להשתתף ברוח הספורטאית הי אמיתית, למען כבוד ארצנו ולמען תהילת הספורט" יושם הדגש על "כבוד ארצנו".

אך זוהי המציאות של 1960. קרוב לוודאי שזו תהיה המציאות גם של 1964 ושל 1968.

★ ★ ★

מעטות הארצות שכליך חשוב לידון לנצח, כמו ישראל. כי לישראל יש אינן סרטים עולמיים, הזקוקים לתעמולה עולמית. נפמה אינה זקוקה לניצחונות. הצלחה אולימפית לא תתן לאקואור או לשווייץ יותר מאשר סיפוק נפשי. שום אינטרס פנימי של איראן או לוכסמבורג לא יפגע אם לא ישיגו אף נקודה אחת באולימפיאדה.

אולם ישראל עדיין לוחמת על עצם ההכרה בקיומה. לכן יש ערך לכל הישג אולימפי, פני המביא את שם ישראל לעיניהם של מאות מיליונים שלא שמעו מעולם שם זה. **לישראל יש זיקה עמוקה ליהודי**

העולם, והיא מעוניינת כי ליהודי העולם תהיה זיקה עמוקה אליה. הצלחה ישראלית, שיש לה הר עדי למו, תחזק זיקה זו. ציוני היה מור סיף: הצלחה ישראלית תפיח גאי וזה בלב יהודי העולם ממוסקה ועד מנהאמן, תגביר את הכנסות המגנבית היהודית.

כל עוד נמצאת ישראל במצב של מלחמה-קרה עם ארצות-ערב, יש חשיבות למאבק האולימפי גם על רקע זה.

זבעיני ארצות אפראסיה, אשר ישראל משתדלת כל-כך לשמש להן דוגמה ומופת, היה ניצחון באולימפיאדה מעלה את קרנה הפוליטית והחברתית של המדינה.

מכל הבחינות האלה, יש לישראל סיבה חזקה יותר מאשר לרוב מדינות תבל לחתור

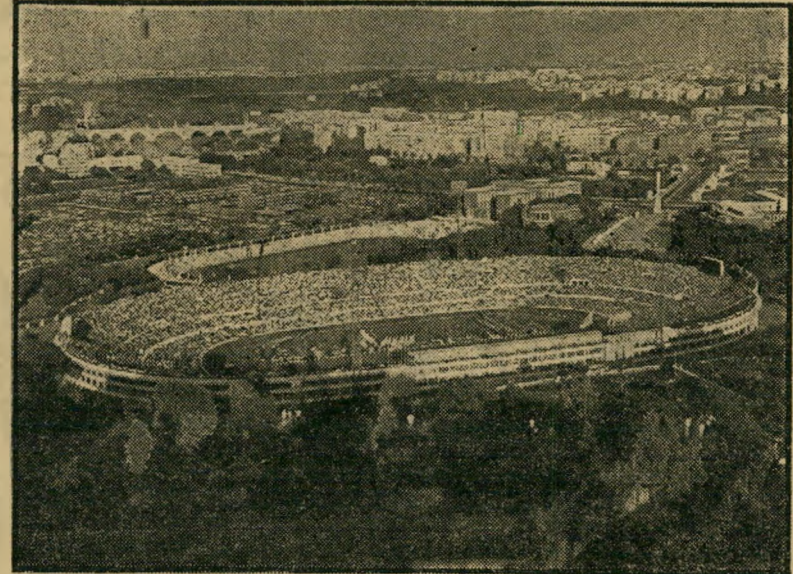
העובדה היא שישראל היתה באולימפיאדה זו גורם מבוסס ועלוב. באירועים בינלאומיים קודמים השיגה מדי פעם הישג מקרי יפה. הפעם לא השיגה גם זאת. היא ביישה אפילו את היהודים שבמשלחות האחרות.

★ ★ ★

את מי יש להאשים בחרפת רומא? את מי יש להוסיב על ספסלה-הנאשמים? בפני מי יש להטיח תוכחות?

פחות מכל אפשר להאשים את הספורטאים עצמם. הם בחורים טובים, נחמדים וסימפאטיים. הם השתדלו בהדאי בכל יכולתם. לא בהם האשם, אם יכולת זו עלובה כל-כך. איש לא דרש מהם משהו טוב יותר. איש לא דירבן אותם. איש לא סיפק להם את התנאים הדרושים.

גם אין טעם רב להאשים את העסקנים.

רומא: זירת הביון

אלה עוסקים בספורט פרטי משלהם — מיי רון אחר כרטיסי-טיסה. גם הם לבטח בחור רים טובים, אוהבי חיים, השמחים לבלות מספר ימים בעיר זוהי על-חשבון הזולת, תמורת השתתפות בישיבות ובאינטריגות המהתת את מרכזי חיי הספורט בישראל. איש כן, מי אשם?

אם אינו אשם — וכאן קבור הכלב.

בארץ מתנהלים חיי הספורט (אם בכלל אפשר לקרוא לגטימה ממושכת זו בשם "חיי ספורט") כמו שהתנהלו בארצות אחרות לפני שני דורות. הכל נשאר תלוי ביוזמה מקרית. מה ושמ יש כמה אגודות מפלגתיות, המנהלות פעולות לעת מצוא. מה ושם מתאמנים כמה צעירים בעלי גיטות ספורטאיות. במידה שיש להם שעות-פנאי אחרי דאגות-הפרנסה. במשרד החינוך והתרבות יש אמילו כמה פקידים נשכחים, שתפקידם לעסוק בעניינים אלה. כמו בלוקסמבורג, בשנת 1905.

אולם מדינה שאינה רוצה לנחול בזיונות באולימפיאדה של 1964, מדינה המבקשת להפוך את הספורט לגורם חינוכי פנימי ולמכיר שיר פוליטי-עמולותי כלפי חוץ — אינה יכולה לסבול מצב כזה אפרי לו יום אחד.

★ ★ ★

מה חסר? מוטב להסוך את השאלה: מה אינו חסר? אין מה לתקן במצב הקיים. יש ליצור מצב חדש לחלוטין.

קודם כל: יש ליצור תחושה ספורטאית במדינה, תחושה שתוביק את הכל, מראש-הממשלה ועד לתלמיד שהתחיל ללמוד ב-שבוע שעבר בכיתה א'.

יש ליצור תודעה חדשה — להחייב ללכל לב כי הספורט אינו משחזר צרדי, כשולי החיים חלאר מייב, כי אם שמה מרכזי בחיי המדינה.

על הספורט לפלוש לבית-הספר. תחת כמה שיעורי-התעמלות עלובים ומדוללים, יש לייצע לספורט מקום מרכזי בכיתה. יש להקציב לו את השעות, הכסף וכוחות-ההדר רכה בכמות מכסימלית.

שיעורי התודעה הספורטאית חשובים יותר משיעורי התודעה היהודית — שהם בלאו הכי בחד קת ביזבוזיזמן.

משנותיו הרכות ביותר, חייב הילד הישראלי להתרגל לייחס חשיבות לספורט. תח-רויות בין כיתות, בין בתי-ספר, בין ערים, חייבות להסוך למאורעות חשובים בחייו. לא כמביצע חר-פעמי, אלא כערך חינוכי קבוע מאו ומתמיד, המשולב במערך החינוכי הכללי.

זהו הבסיס. רק על בסיס כזה אפשר לבינות חיי-ספורט אמיתיים, לנוער ולמבוגרים. הם מחייבים בנין של ממש: מיגרשים נר-חבים, שפע של מיתקני-ספורט מכל הסוגים, המרצה מתמדת על-ידי הענקת כבוד ציבורי ופרסים, שיחרור המצטיינים מכל דאגות הפרנסה, טיהור חיי-הספורט מן הוזהמה הי מפלגתית הרוחה את הטובים.

זהו הבנין. רק על בנין כזה אפשר להקים גג — צמרת ספורטאית של ממש, אלופי-עולם פוטנציאליים, משתתפי אולימפיאדות

להשתתף באולימפיאדה — זהו ג'וב מלא, למשך ארבע שנים רצוי פות — ומי שעוסק בכך אינו יכול למלא ברצינות תפקיד אחר. מעי צמות-הספורט יודעות זאת. מוטב שישראל תתעורר להכנה של עובי רתיסוד זו.

כל זה יעלה מיליונים — אולם המיליונים יתורו בהכנסות המגבית היהודית. אף מבי חנינה כספית, זאת השקעה כדאית.

★ ★ ★

אמרנו הרבה פעמים על הספורט הישראלי: הדג מסריח מן הראש. אולי מוטב לומר: הדג מסריח מפני שאין לו ראש.

דרוש קומיסאר לאומי לענייני הספורט — אישיות ציבורית ממדרגה ראשונה, שיכולה להיכנס לתדור של ראש-הממשלה בלי הר מנה מוקדמת; שיכולה לדפוק על השולחן אצל לוי אשכול; לשלוח עסקנים למקום שהם שייכים אליו, בלחית כמה מלים רוי סיות.

דרוש אדם מיוחד ויחיד שידע כי זהו עבודתו היחידה. אדם יחיד במקום עשרות ומאות העסקנים שאצלם משמשת ההתעסקות בספורט לא עבודה אלא מקור בלתי-אכזב לנסיעות נופש לחוץ-לארץ. אנשים שי-בין נסיעה לנסיעה מנותקים מהעסק.

אני חושב על אדם בעל דרגת רמטכ"ל-לשעבר, למשלי איש כמו יגאל אלון, או יגאל ידון. כאשר ישתחרר הרמטכ"ל הנור כתי, בבוא העת, הוא יהיה מועמד אידיאלי. קומיסאר הספורט חייב להיות בעל דרגה ציבורית מוכרת — לפחות בעל דרגה של תתי-שר. אני אומר לפחות. כי הסיתרון הי אמיתי הוא, כמובן, נועז יותר:

שר חדש בישראל — שריהפי פורט, שיהיה חבר בממשלה, ראש משרד-הספורט, המשרד הי-18 של ממשלת ישראל.